

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ  
«БАЛДӘУРЕН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОҚУ-САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫ»  
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСПОРНЫ

**БІЛІМ БЕРУ-САУЫҚТЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ**  
**«БАЛДӘУРЕН»: БІЛІМ БЕРУ, БАЛАЛАРДЫ ТӘРБИЕЛЕУ МЕН**  
**САУЫҚТЫРУДЫҢ БІРЫҢҒАЙ КЕҢІСТІГІ»**

Әзірлеген орны: Щучинск қ.  
Әзірлеген жылы: 2026 жыл

## КІРІСПЕ

«Балдәурен»: білім беру, балаларды тәрбиелеу мен сауықтырудың бірыңғай кеңістігі» білім беру-сауықтыру бағдарламасы уақытша балалар ұжымы жағдайында тұлғаны дамытудың кешенді стратегиялық моделі ретінде әзірленді. Бағдарлама Мемлекет басшысының бастамасы бойынша «Қазақстандық Артек» ретінде құрылған орталықтың жұмыс істеуінің 20 жылдық бірегей тәжірибесіне сүйенеді әрі отандық және әлемдік педагогиканың үздік тәжірибелерін жинақтайды.

Бағдарламаның негізіне үш негізгі бағыттың синергиясы алынған: академиялық білім беру, жүйелі тәрбие және кешенді сауықтыру.

Қазіргі қарқынды әлеуметтік өзгерістер жағдайында «Балдаурен» Республикалық оқу-сауықтыру орталығы тек демалыс орны ғана емес, сонымен қатар заманауи білім беру ортасы болып табылады. Мұнда әр баланың жан-жақты дамуына, қабілеттерін ашуға және жеке әлеуетін қалыптастыруға барлық жағдай жасалған.

**Мақсаты:** Баланың тұлғасын үйлесімді дамытуға, оның физикалық және психикалық денсаулығын нығайтуға, әлеуметтік маңызы бар қасиеттерді, азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді ұлттық құндылықтар мен жалпыадамзаттық бағдарлар негізінде қалыптастыруды қамтамасыз ететін тұтас білім беру және сауықтыру ортасын құру.

**Маңызды міндеттер:**

**Білім беру:** Қосымша білім беру бағдарламаларымен, сыни ойлауды және цифрлық құзыреттілікті дамытумен ұштастыра отырып, мектепте оқытудың үздіксіздігін қамтамасыз ету.

**Тәрбие беру:** Қазақстанның мәдени кодтары мен ұлттық дәстүрлерін тарату, көшбасшылық қасиеттер мен тиімді коммуникация дағдыларын дамыту.

**Сауықтыру:** Климаттық терапия, тиімді тамақтану және жүйелі қозғалыс белсенділігі арқылы балалардың физикалық және психикалық денсаулығын нығайту.

Бағдарламаның өзектілігі қазіргі әлеуметтік сын-қатерлер жағдайында балалардың демалысы мен сауықтыруын ұйымдастыруда кешенді тәсілдің қажеттілігімен айқындалады. Оған дене белсенділігінің төмендеуі, психоэмоционалдық жүктеменің артуы, сондай-ақ өскелең ұрпақтың коммуникативтік дағдыларын, әлеуметтік бейімделуін және өміршеңдігін дамыту қажеттілігі жатады.

Бағдарламаны іске асыру «Балдәурен» Республикалық оқу-сауықтыру орталығының және оның филиалдарының (Щучинск, Қонаев, Балқаш қалалары, Түркістан облысы) жыл бойғы қызметі жағдайында жүзеге асырылады. Бағдарлама 20 күнтізбелік күн (*оқу кезеңі*) және 15 күнтізбелік күн (*жазғы кезең*) аралығындағы тақырыптық ауысымдар форматында өткізіледі. Ауысым

шеңберінде балалардың әлеуметтенуінің, өзін-өзі жүзеге асыруының және жеке өсуінің маңызды ортасы болып табылатын уақытша балалар ұжымы құрылады.

Бағдарлама білім беру, тәрбиелік, мәдени-демалыс және сауықтыру қызметтерін біріктіре отырып, баланың Орталықта болған кезеңінде оның үздіксіз дамуын қамтамасыз етеді. Бағдарламаның мазмұны алуан түрлі жұмыс нысандары арқылы іске асырылады: оқу сабақтары, тренингтер, шығармашылық және спорттық іс-шаралар, жобалық қызмет, ойын және интерактивті тәжірибелер.

Бағдарламада балаларда патриотизм, жауапкершілік, еңбекқорлық, заң мен қоғамға құрмет сияқты құндылықтар жүйесін қалыптастыруға бағытталған «Адал азамат» Бірыңғай тәрбие бағдарламасын іске асыруға ерекше көңіл бөлінеді. Бағдарлама ұлттық бірегейлікті дамытуға, сонымен қатар әлемдік мәдени кеңістікке ашықтықпен ұштастыруға бағытталған.

Бағдарламаның мақсатты аудиториясы – Қазақстанның барлық өңірлерінен мемлекеттік тапсырыс аясында Орталыққа жіберілетін 11–15 жас аралығындағы балалар (5–9 сынып оқушылары), оның ішінде байқаулардың, олимпиадалардың, шығармашылық және спорттық іс-шаралардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері.

Бағдарлама балалардың жас ерекшеліктерін, психологиялық және әлеуметтік сипаттарын, сондай-ақ сауалнамалар, пікіртерімдер және кері байланыстың өзге де түрлері арқылы алынған олардың қажеттіліктері мен заңды өкілдерінің сұраныстарын талдау нәтижелерін ескереді. Бұл мазмұнның вариативтілігін, тәсілдердің даралануын және жүзеге асырылатын іс-шаралардың тиімділігін арттыруды қамтамасыз етеді.

Бағдарламаны іске асырудан мынадай нәтижелерді күтуге болады:

- балалардың физикалық және психикалық саулығын нығайту;
- әлеуметтік бейімделу мен коммуникативтік дағдыларының деңгейін арттыру;
- тұрақты құндылық бағдарларын және азаматтық ұстанымдарын қалыптастыру;
- шығармашылық әлеуеттері мен танымдық белсенділіктерін дамыту;
- білім алушылардың өміршеңдігі мен жеке толығу деңгейін арттыру.

Бағдарлама Орталықтың педагогикалық, медициналық және әкімшілік персоналының қызметін ұйымдастыру үшін, сондай-ақ қауіпсіз және дамытушы орта жағдайында балаларды жан-жақты дамытуға бағытталған тақырыптық ауысымдарды жоспарлау және іске асыру үшін негіз болып табылады.

## І. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Бағдарламаның атауы	«Балдәурен»: білім беру, балаларды тәрбиелеу мен сауықтырудың бірыңғай кеңістігі» білім беру-сауықтыру бағдарламасы <i>(әрі қарай - Бағдарлама)</i>
Бағдарламаны іске	Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ  
«БАЛДӘУРЕН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОҚУ-САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫ»  
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

асыратын Ұйым туралы мәліметтер	«Балдәурен» Республикалық оқу-сауықтыру орталығы» Республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны <i>(әрі қарай - «Балдәурен» РСО РМҚК, «Балдәурен» РСО, Орталық)</i>
Бағдарламан ы әзірлеудің құқықтық негіздері	<p>Осы Бағдарлама Қазақстан Республикасының Балаларды оқыту, тәрбиелеу, сауықтыру және демалдыру, кәмелетке толмағандардың қауіпсіздігін, өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау саласындағы қолданыстағы заңнамасына сәйкес әзірленді.</p> <p>Бағдарламаны жүзеге асыру мына принциптерді сақтай отырып жүзеге асырады:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Баланың өмірі мен денсаулығына басымдық беру;</li> <li>• Кәмелетке толмағандардың құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз ету;</li> <li>• Қол жетімділік пен тең мүмкіндіктер;</li> <li>• Кіріктірілген білім беру, тәрбие және сауықтыру қызметі;</li> <li>• Мемлекеттік стандарттар мен нормативтік талаптарға сәйкестігі.</li> </ul>
Бағдарламан ың ұзақтығы	Ауысым бойына: – оқу кезінде – 20 күн; – жазғы кезеңде – 15 күн.
Кәмелетке толмағандар дың жас санаты	11-15 жас: 5-9 сынып оқушылары
Нормативтік құқықтық актілердің сілтемелері	<p>Бағдарламаның нормативтік-құқықтық негізін Қазақстан Республикасының мынадай нормативтік құқықтық актілері құрайды:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III «Білім туралы» Заңы <a href="https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319">https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319</a></li> <li>2. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы № 345 «Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары туралы» Заңы <a href="https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000345">https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000345</a></li> <li>3. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің 2025 жылғы 7 қазан күнгі №237 бұйрығымен бекітілген білім беру ұйымдарындағы балалардың демалысы мен сауықтырылуын ұйымдастыру ережесі <a href="https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500037091">https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500037091</a></li> </ol>

4. «Балалардың сауықтыру және санаторий объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы ҚР ДСМ 2022 жылғы 10 тамыз күнгі № ҚР ДСМ-78 Санитарлық қағидалар  
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029092>

5. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы №ҚР ДСМ-76 бұйрығымен бекітілген «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары.  
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100023890>

6. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын қоспағанда, тиісті үлгідегі және түрдегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары  
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029329#z1882>

7. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту Министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген негізгі орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты.  
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>

8. Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2014 жылғы 3 қарашадағы № 68 бұйрығымен бекітілген дене шынықтыру және спорт бойынша сабақтар өткізу кезіндегі қауіпсіздік қағидалары  
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1400009923>

9. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 26 мамырдағы №123 бұйрығымен бекітілген «Адал азамат» бірыңғай тәрбие бағдарламасы (Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2024 жылғы 30 шілдедегі № 194 бұйрығымен бекітілген «Адал азамат» бірыңғай тәрбие бағдарламасы)  
<https://uba.edu.kz/storage/app/media/99999%20VVV%20MMM%20RS%20RS.pdf>

10. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-292/2020 бұйрығымен бекітілген балаларға сауықтыру және

<p>ұйымдастырылған демалыс кезеңінде медициналық көмек көрсету қағидалары <a href="https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021842">https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021842</a></p> <p>11. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 25 мамырдағы № 235 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру ұйымдарында және олардың аумақтарында пайдалануға шектелген, енгізуге тыйым салынған заттар мен заттардың тізбесі <a href="https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100022857">https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100022857</a></p> <p>12. ҚР Білім беру саласындағы қызметті жүзеге асыратын террористік тұрғыдан осал объектілерді терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыру жөніндегі Нұсқаулық Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 30 наурыздағы № 117 бұйрығымен бекітілген <a href="https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200027414">https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200027414</a></p> <p>13. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2025 жылғы 4 наурыздағы № 16 бұйрығымен бекітілген Денсаулық сақтау және білім беру ұйымдарындағы тамақтану стандарттары <a href="https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500035778">https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500035778</a></p> <p>14. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «Балдәурен» Республикалық оқу-сауықтыру орталығы» РМҚК Жарғысы</p>
--

## II. ГЛОССАРИЙ

Осы Бағдарламада мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1. *Білім беру-сауықтыру бағдарламасы* – «Балдәурен» РОСО-да болған кезеңде балалардың білім беру, тәрбие және сауықтыру қызметін ұйымдастырудың мақсаттарын, міндеттерін, мазмұнын, нысандары мен шарттарын айқындайтын кешенді құжат.
2. *«Балдәурен» РОСО* – балаларды тәрбиелеу, сауықтыру, демалу жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын заңды тұлға.
3. *Ауысым* – белгілі бір ұзақтығы, тақырыптық бағыты және қызмет бағдарламасы бар балалардың демалыс және сауықтыру ұйымдарында болуының ұйымдастырылған кезеңі.

4. *Ауысымның қатысушылары* – білім беру-сауықтыру бағдарламасын іске асыруға қатысатын кәмелетке толмағандар, сондай-ақ оны іске асыруды қамтамасыз ететін педагогикалық және өзге де қызметкерлер.
5. *Уақытша балалар ұжымы* – ауысым кезеңінде құрылған, бірге тұрудың, қызметтің және қарым-қатынастың жалпы жағдайларымен біріктірілген балалар тобы.
6. *Отряд* – тақырыптық ауысым шеңберіндегі бірлескен қызмет үшін жас қағидаты немесе ортақ мүдделер бойынша біріктірілген уақытша балалар ұжымы болып табылатын Орталықтың құрылымдық бірлігі.
7. *Сауықтыру қызметі* – балалардың физикалық және психикалық денсаулығын нығайтуға, сырқаттардың алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған іс-шаралар жиынтығы.
8. *Білім беру қызметі* – ауысым кезеңінде іске асырылатын және жалпы білім беретін оқу бағдарламаларының мазмұнын қайталамай, танымдық белсенділікті дамытуға, ой-өрісін кеңейтуге, функционалдық сауаттылықты, soft skills және балалардың жеке қасиеттерін қалыптастыруға бағытталған арнайы ұйымдастырылған педагогикалық іс-шаралар жүйесі.
9. *Оқу қызметі* – бұл білім алушылардың жас ерекшеліктерін және оқу бағдарламаларының, мемлекеттік жалпы білім беру стандартының талаптарын ескере отырып, оқу сабақтары арқылы іске асырылатын, "Балдәурен" РСО-да балалардың болу кезеңінде білім беру процесінің үздіксіздігін қамтамасыз ететін мақсатты қызмет.
10. *Ауысым тақырыбы* – бұл ауысым кезеңіндегі балалардың өмірін ұйымдастырудың мағыналық-мазмұндық негізі, білім беру-тәрбие және сауықтыру жұмыстарының бірыңғай бағытын, идеясы мен тұжырымдамасын анықтайды, Бағдарламаға қатысушылардың барлық іс-әрекеттерінің тұтастығын, жүйелілігін және интеграциясын қамтамасыз етеді.
11. *Күн тәртібі* – кәмелетке толмағандардың дамуы мен сауығуы үшін оңтайлы жағдайларды қамтамасыз ететін әр түрлі іс-шаралар мен демалыстардың (ұйқы, тамақтану, білім беру, ойын және физикалық белсенділік) ғылыми негізделген және нормативтік белгіленген кезектілігі.
12. *Салауатты өмір салты (СӨС)* – денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған, рационалды тамақтануды, күн тәртібін сақтауды, жүйелі дене белсенділігін және зиянды әдеттерден бас тартуды қамтитын мінез-құлықтық ұстанымдар мен практикалар жиынтығы.
13. *Тіршілік қауіпсіздігі* – Қазақстан Республикасының Еңбекті қорғау, санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылық, өрт және терроризмге қарсы қауіпсіздік саласындағы заңнамасының талаптарын сақтау арқылы қамтамасыз етілетін кәмелетке толмағандардың өмірі мен денсаулығының қорғалу жай-күйі.
14. *Бейімделу* – кәмелетке толмағандарды Орталықта болу жағдайларына, жаңа әлеуметтік ортаға, күн тәртібі мен қызмет түрлеріне бейімдеу процесі.
15. *Бағдарламаны іске асыруды мониторингілеу* – Бағдарламаның іске асырылу барысы, күтілетін нәтижелерге қол жеткізу және жүргізілетін іс-шаралардың

тиімділігі туралы ақпаратты жүйелі жинау, талдау және бағалау жөніндегі қызмет.

16. *Ауысымның жоспар-кестесі* – білім беру, тәрбие және сауықтыру қызметінің мазмұнын көрсететін ауысым күндері бойынша бөлінген іс-шаралар тізбесін қамтитын құрылымдық құжат.

17. *Өзін-өзі басқару органы* – кәмелетке толмағандардың іс-шараларды жоспарлауға, іске асыруға және бағалауға, бастамашылықты, жауапкершілікті және көшбасшылық қасиеттерді дамытуға белсенді қатысуына негізделген олардың қызметін ұйымдастыру нысаны.

### III. БАҒЫТЫ МЕН ТАҚЫРЫБЫ

#### 3.1. Бағдарламаның бейіндік бағыты

Бағдарлама кешенді әлеуметтік-педагогикалық және сауықтыру бағытына ие. Бағдарлама оқу сабақтары, тәрбие жүйесі және медициналық сүйемелдеу біртұтас процеске біріктірілген модель ретінде жүзеге асырылады. Бағдарлама бейіні – уақытша ұжым жағдайында дарынды балалардың көшбасшылық және шығармашылық әлеуетін қарқынды дамыту.

Орталық қызметінің ерекшелігін ескере отырып, бағдарлама әртүрлі бағыттағы 16 тақырыптық ауысымды қамтитын жыл бойғы цикл форматында іске асырылады, оның ішінде:

- әлеуметтік-бағдарланған ауысымдар;
- азаматтық-патриоттық ауысымдар;
- шығармашылық ауысымдар (көркем-эстетикалық бағытта);
- бағыттар бойынша білім беру ауысымдары:
  - жаратылыстану-математика (ЖМБ);
  - қоғамдық-гуманитарлық (ҚГБ);
- спорттық, әскери-спорттық.

Аталған ауысымдар шеңберінде қосымша білім берудің мынадай бағыттары іске асырылады:

- әлеуметтік-гуманитарлық;
- көркем-эстетикалық;
- дене шынықтыру-спорттық және сауықтыру;
- зияткерлік-танымдық;
- экология-өлкетану.

Бағдарламаның кешенді бағыты мазмұнның өзгергіштігін, таңдау мүмкіндіктерін кеңейтуді және ауысымға қатысушылардың жеке басының жан-жақты дамуы үшін жағдай жасауды қамтамасыз етеді.

#### 3.2. Бағдарламаның тақырыптық мазмұны

Бағдарламаның тақырыптық мазмұны өскелең ұрпақты тәрбиелеу тұжырымдамасымен айқындалады және әрқайсысының өзіндік бағыты,

мақсаттары мен мазмұнды екіпіндері бар тақырыптық ауысымдар жүйесі арқылы іске асырылады.

Бағдарламаның мазмұны келесі блоктар бойынша құрылымдалған:

- білім беру;
- тәрбие;
- сауықтыру және спорттық;
- танымдық-дамытушылық.

«Балдәурен» РСО орталығындағы ауысымның бағытына қарамастан, балалардың дамуының тұтастығы мен сабақтастығын қамтамасыз ететін бірыңғай базалық мазмұндық өзек жүзеге асырылады, оған мыналар кіреді:

- оқу процесінің үздіксіздігін қамтамасыз ететін оқу жылы кезеңіндегі оқу қызметін жүзеге асыру;

- балалардың (шығармашылық, зияткерлік, қолданбалы, спорттық үйірмелер) қабілеттерін дамытуға және өзін-өзі жүзеге асыруға бағытталған қосымша білім беру аясындағы мүдделер бойынша үйірме қызметін жүргізу;

- бассейнге баруды, физикалық қасиеттерді дамытуға және денсаулықты нығайтуға бағытталған спорттық сабақтар мен іс-шараларға қатысуды қамтитын спорттық-сауықтыру бағыты;

- медициналық кешен базасында сауықтыру рәсімдері, оның ішінде галокамераға бару, оттегі коктейлін қабылдау, массаж және басқа да профилактикалық және қалпына келтіру іс-шаралары;

- әлеуметтенуге, логикалық ойлау мен коммуникативтік дағдыларды дамытуға ықпал ететін үстел үсті және дамытушылық ойындарды қамтитын ойын аймақтарындағы (ойын залындағы) сабақтар;

- балалардың шығармашылық әлеуетін ашуды қамтамасыз ететін шығармашылық конкурстар, фестивальдер және мәдени-танымдық іс-шаралары;

- ауысым тақырыбына сәйкес іске асырылатын және оның мазмұндық бірлігін қамтамасыз ететін жалпы лагерлік және отрядтық іс-шаралар.

Әрбір ауысым біртұтас тақырыптық модель болып табылады, оның шеңберінде аталған компоненттер бірыңғай қызмет жүйесіне біріктіріледі.

Тақырыптық ауысым орталықтың тәрбие жүйесінің негізгі ұйымдастырушылық-мазмұндық модулі болып табылады және ауысымға қатысушыны тәрбиелеу мен дамыту мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған іс-шаралар кешенін қамтиды.

Тақырыптық ауысымның құрылымы (тәрбиелік оқиғалардың логикасы)

#### 1. Кіріспе блок (бейімделу, 1–3 күндер)

- отрядтарды қалыптастыру, танысу, ережелер мен кодексті қабылдау;
- күтілімдерді, қызығушылықтарды және көшбасшылық әлеуетті диагностикалау;
- команда құратын ойындар, ашылулардың салтанаты;
- ауысым президентін сайлау және бірлескен басқару органының жұмысын бастау.

#### 2. Негізгі блок (дамытушылық, 4–16 күндер)

- «көшбасшылық тректерді» іске асыру (көшбасшы мектебі, медиа команда);
- ауысымның тақырыптық іс-шарасы (КТД);
- ауысым тақырыбы бойынша педагогикалық вернисаждар;
- патриоттық акциялар;
- дағдыларды дамыту: көпшілік алдында сөйлеу, пікірсайыс, жобалау.

### 3. Қорытынды блок (рефлексивті және нәтижелі, 17-20 күн)

- жобаларды қорғау, жетістіктер фестивалі;
- бірлескен басқару органы жұмысының қорытындысын шығару;
- жеке рефлексия, қорытынды «майшамдарды» өткізу;
- жабылу және марапаттау рәсімі.

### 3.3. Таңдалған бағыттың өзектілігін негіздеу

Бағдарламаның өзектілігі оның қазіргі қазақстандық қоғамның сұраныстарына жауап беруінде – еліміздің болашағын айқындайтын қасиеттерге ие «Адал азамат» ұрпағын тәрбиелеу: жоғары азаматтық жауапкершілік, адалдық, патриотизм, еңбекке, Заңға және қоғамға құрмет, білімге, өзін-өзі дамытуға, әлеуметтік белсенділікке және салауатты өмір салты мәдениетіне ұмтылу.

Білім беру, тәрбие және сауықтыру компоненттерін қамтитын Бағдарламаны іске асырудың кешенді форматы, сондай-ақ әр ауысым ішінде қызметті жүйелі ұйымдастыру қамтамасыз етеді:

- ауысым қатысушыларын дамытудың үздіксіздігі;
- зияткерлік, физикалық және шығармашылық жүктеменің теңгерімі;
- тәрбие әсерінің тиімділігін арттыру.

### 3.4. Мақсатты аудиторияға сипаттама

Бағдарламаның мақсатты аудиториясы 10-15 жастағы балалар, 5-9 сынып оқушылары болып табылады.

Бағдарламаға қатысушылар контингентін жинақтауды облыстардың және Астана, Алматы, Шымкент қалаларының білім басқармалары, ҚР Қорғаныс министрлігі ҚР Оқу-ағарту министрлігі бекіткен квотаға және «Балдәурен» РОСО» РМҚК-да іске асырылатын ауысымдардың тақырыптық бағытына сәйкес жүзеге асырады. Кепілді квота шеңберінде мынадай санаттағы балалардың қатысуы көзделеді: жетім балалар және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар; көп балалы, аз қамтылған және толық емес отбасылардан шыққан балалар; Қазақстан Республикасының экологиялық қолайсыз өңірлерінде тұратын балалар; ауылдық жерлерден келген балалар; Төтенше жағдайлар жарияланған өңірлерден келген балалар. Квотаның 50% - дан астамы дарынды балалардың, оның ішінде: пәндік олимпиадалардың, түрлі бағыттағы шығармашылық конкурстар мен фестивальдердің, спорттық жарыстардың, мектептердің өзін-өзі басқару органдарының қатысушыларының, жеңімпаздары мен жүлдегерлерінің қатысуына көзделген.

Бағдарламаға қатысушылар әлеуметтік және білім беру тәжірибесінің әртүрлілігімен, дайындық деңгейімен, қызығушылықтарымен және жеке ерекшеліктерімен сипатталады. Балалардың едәуір бөлігі белсенді тұлғалық қалыптасу, құндылықтар жүйесін қалыптастыру, өзін-өзі тануды, коммуникативті дағдыларды және әлеуметтік жауапкершілікті дамыту кезеңінде болып табылады.

Мақсатты аудиторияның ерекшеліктері:

- тұлғалық және физикалық дамудың белсенді кезеңі;
- «өзін-өзі жүзеге асыруға, мойындалуға және қарым-қатынасқа деген қажеттілік»;
- тәрбиелік ықпалға жоғары қабылдағыштық;
- денсаулық мәдениетін және қауіпсіз мінез құлық дағдыларын қалыптастыру қажеттілігі.

#### IV. МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ ЖӘНЕ КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР

4.1. Мақсаты: баланың жеке басының үйлесімді дамуын, оның физикалық және психикалық денсаулығын нығайтуды, ұлттық құндылықтар мен жалпыадамзаттық бағдарлар негізінде әлеуметтік маңызды қасиеттерді, азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді қалыптастыруды қамтамасыз ететін тұтас білім беру-сауықтыру ортасын құру.

Маңызды міндеттер:

Білім беру: Қосымша білім беру бағдарламаларымен, сыни ойлауды және цифрлық құзыреттілікті дамытумен ұштастыра отырып, мектепте оқытудың үздіксіздігін қамтамасыз ету.

Тәрбие: Қазақстанның мәдени кодтары мен ұлттық дәстүрлерін тарату, көшбасшылық қасиеттер мен тиімді коммуникация дағдыларын дамыту.

Сауықтыру: Климаттық терапия, тиімді тамақтану әрі жүйелі қозғалыс белсенділігі арқылы балалардың физикалық және психикалық денсаулығын нығайту.

#### 4.2. Бағдарламаның міндеттері, күтілетін нәтижелер

Модуль	Міндеттері	Іске асыру түрі	Күтілетін нәтижелер
Білім беру модулі	Танымдық белсенділік пен функционалдық сауаттылықты дамыту	Оқу сабақтары, зияткерлік ойындар, викториналар, зертханалар	Танымдық белсенділік деңгейін және оқуға деген қызығушылықты арттыру
	XXI ғасырдың сыни ойлауы мен дағдыларын дамыту	Тренингтер, кейс-тапсырмалар, жобалық қызмет	Талдау, коммуникация, ынтымақтастық дағдыларын дамыту
	«Адал азамат» құндылықтарын	Тақырыптық сабақтар, сынып /	Адамгершілік құндылықтар мен

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ  
«БАЛДӘУРЕН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОҚУ-САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫ»  
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ**

	қалыптастыру (адалдық, жауапкершілік, патриотизм)	тәрбие сағаттары, пікірталастар, кездесулер, дөңгелек үстелдер, тақырыптық ойындар	азаматтық ұстанымның қалыптасуы
	Көкжиек пен өзін-өзі дамытуға деген мотивацияны кеңейту	Шеберлік сағаттары, кәсіби бағдар беру іс-шаралары, сарапшылармен, белгілі қоғам қайраткерлерімен, жазушылармен, спортшылармен кездесулер	Оқуға және өзін-өзі дамытуға тұрақты мотивацияны қалыптастыру
	Коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларды дамыту	Командалық ойындар, отрядтық жұмыс, квесттер	Өзара іс-қимыл және ынтымақтастық дағдыларын дамыту
	Өзін-өзі көрсету үшін жағдай жасау	Қызығушылықтар бойынша үйірмелер, шығармашылық жобалар, конкурстар, фестивальдер	Жеке әлеуеті мен шығармашылық қабілеттерін ашу
	Оқу қызметін қолдау (оқу кезеңінде)	Консультациялар, сабақтар, өзіндік жұмыс	Оқу мотивациясын және оқытудың үздіксіздігін сақтау
	Бастамашылықты, көшбасшылық қасиеттерді және балалардың өзін-өзі басқаруға қатысуын қолдау	Балалардың өзін-өзі басқару органдарының қызметіне қатысу, КТД ұйымдастыру және өткізу, жобалық және волонтерлік қызмет; көшбасшылық тренингтер, команда құрушы ойындар; отрядта әлеуметтік рөлдерді орындау (көшбасшы, ұйымдастырушы, үйлестіруші және т. б.)	Балалардың бастамашылығы мен дербестігін дамыту; қабылданған шешімдер үшін көшбасшылық қасиеттер мен жауапкершілікті қалыптастыру; топтық жұмыс және тиімді өзара іс-қимыл дағдыларын дамыту; балалардың әлеуметтік белсенділігі мен ынталандыру деңгейін арттыру
<b>Сауықтыру модулі</b>	Физикалық саулығын нығайту	Спорттық сабақтар, эстафеталар, жарыстар	Физикалық даярлық деңгейін арттыру
	Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру	Сұхбаттар, тренингтер, практикалық сабақтар	Денсаулық пен СӨС құндылығын түсіну

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ  
«БАЛДӘУРЕН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОҚУ-САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫ»  
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСПОРНЫ**

	Физикалық қабілеттерін дамыту	Спорттық мереке «Олимпия», спорттық ойындар, жаттығулар, белсенді іс-шаралар	Төзімділікті, күшті, үйлестіруді дамыту
	Спорттық-сауықтыру бағытын іске асыру	Бассейнге бару, спорттық белсенділіктер	Қозғалыс белсенділігін арттыру
	Медициналық процедуралар арқылы сауықтыру	Галокамера, оттегі коктейлдері, массаж және т.б.	Физикалық және жалпы әл-ауқатты жақсарту
	Арудың алдын алу	Медициналық-профилактикалық шаралар	Сырқаттанудың алдын алу
	Эмоционалды шиеленісті азайту	Ойын сабақтары, тренингтер, релаксация практикасы, бос уақыт	Психоэмоционалды жағдайды жақсарту
	Психологиялық жайлылықты қамтамасыз ету	Психологтің жұмысы, отрядтағы қолдау көрсету	Сәтті бейімделу және эмоционалды әл-ауқат
	Қауіпсіз мінез-құлық мәдениетін қалыптастыру	Нұсқаулықтар, практикалық сабақтар	Қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын меңгеру
	Шынықтыру процедураларын ұйымдастыру	Ауа және күн ванналары, су процедуралары, таңертеңгі таза ауадағы гимнастика <i>(ауа-райы жағдайлары мен медициналық ұсыныстарды ескере отырып)</i>	Ағзаның бейімделу қабілетін арттыру, иммунитетті нығайту, сырқаттанушылықты азайту

#### 4.3. Бағдарламаны іске асыру тиімділігінің мониторингі

Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтижелер өлшенетін және тексерілетін сипатта болады әрі сандық және сапалық көрсеткіштерді қамтитын мониторинг жүйесін пайдалана отырып, әрбір ауысымның қорытындылары бойынша бағалауға жатады.

Нәтижелерге қол жеткізуді бағалау мынадай бағыттар бойынша жүзеге асырылады:

Бағыт	Бағалау тәсілі	Көрсеткіштер
-------	----------------	--------------

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ  
«БАЛДӘУРЕН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОҚУ-САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫ»  
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ**

Жеке және әлеуметтік нәтижелер	Ауысым қатысушыларына сауалнама жүргізу; мұғалімдердің, сынып жетекшілерінің, педагог-ұйымдастырушылардың /тәлімгерлердің байқауы; балалардың ынталануы мен белсенділік деңгейін сараптамалық бағалау; балалардың іс-шаралар мен жобаларға қатысуын талдау арқылы бағаланады	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ қызметке қатысу деңгейі- кемінде 90%; әлеуметтік қатысушылардың белсенділік деңгейі- кемінде 80%;</li> <li>▪ бейімделудің оң динамикасы – балалардың 80% кем емес.</li> </ul>
Білім беру (дамытушылық) нәтижелері	Білім беру сабақтарына, жобаларға, конкурстарға қатысуды талдау; практикалық тапсырмалар мен шығармашылық жұмыстарды орындау; қатысушылардың өзін-өзі бағалауы және рефлексиясы арқылы бағаланады.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ қызметтің білім беру нысандарына қатысу-кемінде 95%;</li> <li>▪ негізгі дағдылардың қалыптасуын көрсету (коммуникация, ынтымақтастық, шығармашылық);</li> <li>▪ танымдық белсенділіктің өсуі (бақылау және сауалнама нәтижелері бойынша).</li> </ul>
Сауықтыру нәтижелері	Балалардың дене белсенділігін бақылау; медициналық сүйемелдеу деректері; спорттық-сауықтыру іс-шараларына қатысуды талдау арқылы бағаланады.	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ спорттық-сауықтыру іс-шараларына қатысу-кемінде 95%; қозғалыс белсенділігінің жоғарылауы; әл-ауқаттың жақсаруы және шаршау деңгейінің төмендеуі (мониторинг нәтижелері бойынша).</li> </ul>
Бағдарламаға қатысушылардың қанағаттануы	Балалардың қорытынды сауалнамасы; кері байланысты талдау арқылы бағаланады.	ауысымның мазмұны мен ұйымдастырылуына қанағаттану деңгейі- 85% кем емес

Бағдарламаның күтілетін нәтижелері нақты, өлшенетін және тексерілетін болып табылады, бұл әрбір ауысымның қорытындысы бойынша оны іске асыру тиімділігінің объективті бағасын қамтамасыз етеді және жұмыстың мазмұны мен нысандарын түзетуді жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

## V. БІЛІМ БЕРУ МОДУЛІ

### 5.1. Модульдің жалпы сипаттамасы

«Балдәурен» РОСО» РМҚК бағдарламасының Білім беру модулі білім алушылардың жас, психологиялық және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оқытуды, қосымша білім беруді және тәрбие қызметін біріктіретін тұтас білім беру кеңістігін қамтамасыз етуге бағытталған.

Модуль мына негізде жүзеге асырылады:

- негізгі орта білім берудің үздіксіздігін қамтамасыз ету;

- тәжірибеге бағытталған тәсіл;
- STEM-технологиялар;
- вариативтілік, қол жетімділік және тұлғалық бағдарлау принциптері;
- оқыту, тәрбиелеу және дамыту интеграциясы;
- ауысым барысында сабақтарды біркелкі бөлу;
- әр түрлі қызмет түрлерінің ауысуы (зияткерлік, шығармашылық, ойын).

«Балдәурен» РОСО ерекшелігі: білім беру қызметі оқу үдерісін, тәрбиені, қосымша білім беруді қамтиды.

Оқу жылы кезеңінде күннің бірінші жартысы оқу сабақтарымен (сабақтармен) айналысады, осыған байланысты қосымша білім беруді, тәрбие іс-шараларын және білім беру қызметінің өзге де нысандарын іске асыру күндізгі демалыстан кейінгі күннің екінші жартысында жүзеге асырылады.

Білім беру қызметін ұйымдастыру Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын, санитарлық-гигиеналық нормаларды және рұқсат етілген оқу жүктемесін сақтай отырып жүзеге асырылады.

Білім беру жүктемесі оқу жүктемесінің ең жоғары көлеміне қойылатын талаптарды және білім алушылардың денсаулығын сақтау қажеттілігін ескере отырып бөлінеді. Оқу, дамыту, шығармашылық және сауықтыру қызметтерінің ұтымды кезектесуі қамтамасыз етіледі.

5.2. Оқу процесі жұмыс оқу жоспарында көрсетілген пәндер бойынша бекітілген үлгілік оқу бағдарламалары бойынша жүзеге асырылады. Оқу жылының демалыс уақытында, жазғы кезеңде оқу процесі жүзеге асырылмайды.

Оқу компоненті:

- МЖМБС іске асыру;
- ОЖЖ сәйкес пәндер бойынша оқыту;
- критериалды бағалау (формативті, жиынтық);
- оқушылардың жас және жеке ерекшеліктерін есепке алу;
- пәндер бойынша ғылыми-зерттеу жұмысы (ауысымның шағын жобалары).

Орталықтың ерекшелігі – үй тапсырмасының болмауы. Бұл балалардың сабақтан бос уақытында тәрбие іс-шараларына қатысуына, сауықтыру шеңберінде спорттық-сауықтыру бағытына баруына байланысты. Білім беру қызметінің негізгі құрамдас бөлігі бекітілген кестеге сәйкес оқу процесін ұйымдастыру болып табылады.

5.3. Дамыту, жобалау, зерттеу және шығармашылық қызмет

Мақсаты: жеке қабілеттерін, шығармашылық әлеуетін және өз бетінше әрекет ету дағдыларын дамыту.

Мазмұны:

- қызығушылықтар бойынша үйірмелер мен секциялар (ғылыми, шығармашылық, техникалық);
- жобалық қызмет (жеке және топтық жобалар);

- зерттеу жұмысы;
- шеберлік сағаттары мен тренингтер;
- зертханалық және практикалық сабақтар.

Іске асыру нысандары:

- ғылыми үйірмелер (робототехника, экология, IT);
- шығармашылық студиялар (өнер, музыка, театр);
- жобалық шеберханалар;
- тренингтік сабақтар;
- кейс-чемпионаттар.

Іске асыру режимі: күніне кем дегенде 2 сабақтан

Күтілетін нәтижелер:

- шығармашылық пен бастамашылықты дамыту;
- жобалау және зерттеу қызметінің дағдыларын қалыптастыру;
- тәуелсіздік пен жауапкершілікті дамыту;
- жеке қабілеттерін ашу.

#### 5.4. Тәрбие іс-шаралары мен жобалары

«Балдәурен» РОСО-ның тәрбие жүйесі «әрекет арқылы тәрбиелеу» қағидатына негізделеді. Тәрбие іс-шаралары мен жобаларын іске асыру балалардың жас және жеке-психологиялық ерекшеліктерін, нақты ауысымның бейіндік бағыты мен тақырыбын, мәдени және ұлттық құндылықтарды ескере отырып жүзеге асырылады.

Іс-шаралардың мазмұны «Адал азамат» бейнесін қалыптастыруға бағытталған – сыни ойлауды меңгерген, ұлттық құндылықтарды құрметтейтін және жаһандық әлемнің сын-тегеуріндеріне дайын жауапты азамат.

Білім беру модулінің тәрбиелік құрамдас бөлігі «Адал азамат» Бірыңғай тәрбие бағдарламасы шеңберінде іске асырылады және мыналарға бағытталған:

1. азаматтық жауапкершілікті, патриотизмді және мәдени мұраны құрметтеуді қалыптастыру;
2. коммуникативтік дағдыларды және топтық жұмысты дамыту;
3. көшбасшылық қасиеттері мен жеке әлеуетін дамыту;
4. экологиялық мәдениетті қалыптастыру;
5. қауіпсіз әрі салауатты өмір салтының дағдыларын қалыптастыру.

Іске асыру нысандары: тақырыптық іс-шаралар мен акциялар, пікірталас алаңдары, пікірталастар, әлеуметтік және волонтерлік жобалар; мәдени-танымдық бағдарламалар, отрядтық және жалпы лагерьлік іс-шаралар. Іске асыру режимі: күніне кемінде 2 іс-шара.

Күтілетін нәтижелер:

- азаматтық ұстаным мен патриоттық сананы қалыптастыру;
- әлеуметтік белсенділікті дамыту;
- мінез құлық және өзара әрекеттесу мәдениетін қалыптастыру;
- көшбасшылықты және жауапкершілікті дамыту.

Тәрбиелік іс-шаралар күн сайын, негізінен күннің екінші жартысында, білім алушылардың жас және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып өткізіледі. Оқу кезеңі жағдайында олардың сапасы мен мазмұнын сақтай отырып, іс-шаралардың қарқындылығын төмендетуге, тәрбие міндеттерін білім беру және үйірме сабақтарына біріктіруге жол беріледі.

#### 5.5. Білім беру қызметінің өзге де нысандары

Мақсаты: білім беру кеңістігін кеңейту және оқытудың өзгергіштігін қамтамасыз ету.

Мазмұны:

- білім беру квесттері;
- зияткерлік ойындар;
- онлайн-сабақтар және цифрлық белсенділіктер;
- экскурсиялар мен көшпелі сабақтар, жорықтар;
- сарапшылармен және кәсіпқойлармен кездесулер;
- отрядтық жұмыс нысандары, отрядаралық, жалпы лагерлік іс-шаралар (музыкалық-әдеби, тарихи кештер).

Іске асыру режимі: күніне кемінде 1 іс-шара / сабақ

Күтілетін нәтижелер: ой-өрісті кеңейту, танымдық қызығушылықты дамыту, өзін-өзі тәрбиелеу дағдыларын қалыптастыру, білімді пәнаралық форматта біріктіру.

## VI. САУЫҚТЫРУ МОДУЛІ

### 6.1. Модульдің жалпы сипаттамасы

Сауықтыру модулі «Балдәурен» РОСО» РМҚК Білім беру-сауықтыру бағдарламасының ажырамас бөлігі болып табылады әрі балалардың физикалық және психикалық денсаулығын кешенді нығайтуды қамтамасыз етуге, салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға, уақытша балалар ұжымы жағдайында ағзаның бейімделу мүмкіндіктерін арттыруға бағытталған.

Модуль жас, жеке, климаттық және аумақтық ерекшеліктерін, сондай-ақ ауысым ұзақтығын (күнтізбелік 20/15 күн) ескере отырып, Орталықтың жыл бойы жұмыс істеуі жағдайында іске асырылады.

ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің медициналық терапияны пайдалана отырып, патологиялар мен диагноздарға байланысты кешенді медициналық-психологиялық және әлеуметтік оңалтуға бағытталған балалар орталықтарынан айырмашылығы, «Балдәурен» РОСО-да сауықтыру физикалық және психикалық денсаулықты жақсартуға, емдік дене шынықтырумен, физиотерапиямен және т. б. ұштастыра отырып, жергілікті табиғи-климаттық жағдайларды пайдалана отырып, иммунитетті күшейтуге бағытталған. белгілі бір емдеу және демалыс режимін сақтай отырып, ұтымды тамақтану.

### 6.2. Сауықтыру модулінің мақсаты мен міндеттері

Мақсаты Балалардың денсаулығын сақтау және нығайту, салауатты өмір салтының тұрақты дағдыларын қалыптастыру, физикалық белсенділікті дамыту және психоэмоционалды әл-ауқат деңгейін арттыру үшін жағдайлар жасау.

Сауықтыру модулінің міндеттері:

- Күні бойына балалардың оңтайлы қозғалыс режимін және физикалық белсенділігін қамтамасыз ету.
- Балалардың бойында салауатты өмір салтының мәдениетін қалыптастыру (тамақтану, гигиена, күн тәртібі).
- Шынықтыру және алдын алу шаралары жүйесін ұйымдастыру.
- Медициналық сүйемелдеуді және денсаулық жағдайының мониторингін қамтамасыз ету.
- Психоэмоционалды шиеленіс деңгейінің төмендеуі және күйзеліске төзімділіктің дамуы.
- Қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын және денсаулық мәдениетін қалыптастыру.

### 6.3. Медициналық-профилактикалық бағыт

Бұл бағытты орталықтың медициналық қызметі жүзеге асырады және оған: келу кезіндегі алғашқы медициналық тексеру, денсаулық жағдайының күнделікті мониторингі, жұқпалы және соматикалық аурулардың профилактикасы, санитариялық-гигиеналық нормалардың сақталуын бақылау, сырқаттарды анықтау кезінде оқшаулау және сүйемелдеу, санитариялық-ағарту жұмыстарын жүргізу, «Жас санинструктор» үйірмесі кіреді.

### 6.4. Дене шынықтыру-сауықтыру бағыты жүйелі қозғалыс белсенділігін ұйымдастыруды қамтиды:

- таңғы гимнастика (күнделікті);
- спорттық-сауықтыру маршруттары;
- қозғалыс және спорттық ойындар;
- спорттық секцияларда айналысу;
- жалпы лагерлік спорттық шаралар (эстафеталар, спартакиадалар, турнирлер);
- ауа райы жағдайын есепке ала отырып таза ауада айналысу.

«Балдәурен» РОСО ерекшелігі: жұмыстың міндетті отрядтық нысаны спорттық-сауықтыру бағытына бару болып табылады:

- үстел үсті ойындары залы (тоғызқұмалақ, дойбы, шахмат, үстел теннисі және үстел үсті футболы);
- бассейн мен сауна;
- ашық спорт алаңдары (баскетбол, волейбол, футбол, даладағы тренажерлер, арқанды парк);
- ауа-райын ескере отырып, жазғы кезеңде катамаранмен және қайықпен жүзу;

– жазғы спорттық құралдарды пайдалана отырып, таза ауада уақыт өткізу (роликтер, скейттер, самокаттар, велосипедтер, гироскутерлер);

– қыста: мұз айдыны, сырғанақта сырғанау, қысқы балық аулау, «бананмен» сырғанау.

Туризм – бұл адамгершілік, ақыл-ой, экологиялық, эстетикалық, дене тәрбиесін қамтитын балалардың қарым-қатынасының тиімді құралы. Бұл бағытта балаларды табиғатпен қарым-қатынас процесіне қосу, қажетті білім, туристік дайындық дағдыларын игеру, ауысым қатысушыларын сауықтыру, балаларға экологиялық мәдениетті сіңіру бойынша жұмыстар жүргізілуде.

«Балдәурен» РОСО-да туризмнің келесі түрлері қолданылады:

▪ «Бурабай» МТҰП экскурсиялар: Бурабай шатқалының табиғатымен және киелі жерлерімен танысу. Экскурсия отряд үшін ауысым ішінде 1 рет жоспарланады, экскурсияның ұзақтығы – 2 сағат.

▪ Жорықтар. Жазғы уақытта ұзындығы 10 км – ге дейінгі бір күндік жаяу серуендеу жүзеге асырылады. «Балдәурен» - «Телемұнара» бағыты бойынша жаяу серуендеу, ұзындығы - 8 км, қатысушылар саны-90 адам (3 жасак). Жаяу серуендеу кезінде оқушылар Туристік техниканың элементтерін пысықтайды: тоқтауды ұйымдастырады, шатыр орнатады, өткелден өтеді, рюкзактар салады, туристік жабдықтарды зерттейді, компаспен және картамен жұмыс істеуді үйренеді, алғашқы медициналық көмек көрсетумен танысады.

Жорық өткізу кезінде маршруттық парақ жасалады, қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқама жүргізіледі. Жорықта балалармен бірге екі нұсқаушы, медицина қызметкері және бір отрядқа екі педагог-ұйымдастырушы болады.

#### 6.5. Шынықтыру және сауықтыру процедуралары

Шынығуды жүргізуді медициналық персонал балалардың денсаулық жағдайын динамикалық бақылау жолымен қамтамасыз етеді әрі жасын, денсаулық жағдайын және климаттық жағдайларды ескере отырып іске асырылады:

- 1) Ғимаратты желдету,
- 2) ауа ваннасы,
- 3) таңертеңгі және кешкі сағаттарда күнге шығу (күн ваннасы),
- 4) таза ауадағы ойындар мен сабақтар,
- 5) қызып кетуден қорғау (бас киімдер, күн астында жүруді азайту),
- 6) жалаң аяқ жүру (шөптің, құмның үстінде, жерде),
- 7) күнделікті су рәсімдері (душ, ванналар, бассейнде шомылу),
- 8) жуыну және шомылу кезінде температуралық режимдердің ауысуы,
- 9) таза ауадағы белсенді ойындар,
- 10) спортпен айналысу және тағы гимнастика,
- 11) Күн тәртібін сақтау, дұрыс температуралық режим,
- 12) Денсаулық соқпағы,
- 13) Экскурсиялар мен жорықтар;

14) Қысқы спорт түрлерімен айналысу (шаңғы, коньки, плюшкамен сырғанау және т.б.)

#### 6.6. Күн тәртібі, тамақтануды ұйымдастыру

Күн тәртібі оқу іс-әрекетінің (оқу кезеңінде), қозғалыс белсенділігінің, демалу мен ұйқының, тамақтанудың және бос уақыттың теңгерімін ескере отырып құрылады.

Дұрыс тамақтану және ауыз су режимін сақтау жөніндегі іс-шаралар «Денсаулық сақтау және білім беру ұйымдарында тамақтану стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-302/2020 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2025 жылғы 4 наурыздағы № 16 бұйрығы бойынша жүзеге асырылады:

- перспективалы төрт апталық маусымдық мәзір, күнделікті тарататын мәзір және тамақтану нормаларына сәйкес келетін мәзірлер жасау;
- бірнеше тағам жиынтығынан тұратын мультипрофильді мәзір «швед үстелі» түріне сәйкес тағам нұсқасының дербес таңдауын қамтамасыз етеді;
- барлық тамақтану арасындағы аралық 3,5-4 сағаттан аспайды;
- тамақтану калориясы тәулігіне кемінде – 2700 ккал, ақуыздар – 81 грамм, майлар – 84 грамм, көмірсулар – 405 грамм болуы керек;
- тәрбиеленушілер сапа және қауіпсіздік көрсеткіштері бойынша нормалау құжаттарының талаптарына сәйкес келетін ауыз сумен, тамақтану кезінде және кез келген басқа уақытта тұрақты негізде қолжетімді тәсілмен қамтамасыз етіледі. Бөтелкедегі ауыз су сәйкестікті бағалау (растау) туралы құжатпен бірге жүреді.

Тамақтануды ұйымдастыру 6 реттік теңдестірілген тамақтануды, калория мен тағамдық құндылық нормаларын сақтауды, жас ерекшеліктерін ескеруді; тамақтану сапасы мен қауіпсіздігін бақылауды; балаларда тамақтану мәдениетін қалыптастыруды қамтиды.

## VII. ІСКЕ АСЫРУ ШАРТТАРЫ

«Балдәурен» РОСО» РМҚК білім беру-сауықтыру бағдарламасын іске асыру материалдық-техникалық базаның ерекшеліктерін, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды, орталықтың жұмыс істеу режимін, өңірдің табиғи-климаттық жағдайларын, сондай-ақ балалардың барлық санаттары үшін ортаның қауіпсіздігі мен қолжетімділігін қамтамасыз ету қажеттілігін ескере отырып жүзеге асырылады.

«Балдәурен» РОСО Ақмола облысының Щучье-Бурабай курорттық аймағында орналасқан, ол балалардың демалысын және сауықтыруын ұйымдастыру үшін Қазақстан Республикасының ең қолайлы табиғи-климаттық

аумақтарының бірі болып табылады. Жазда қолайлы температура режимі белсенді қозғалыс белсенділігіне және балалардың таза ауада болуына ықпал етеді, таза, фитонцидтермен қаныққан ауа иммундық жүйені нығайтуға көмектеседі.

Климаттық ерекшеліктерді есепке алу ауа райы жағдайларына (температура режимі, жауын-шашын, жел) байланысты дене жүктемесін түзетуді қоса алғанда, күн режимі мен іс-шараларды жоспарлау кезінде жүзеге асырылады

#### 7.1. Материалдық-техникалық жағдай (ғимараттар, жабдықтар, инфрақұрылым)

«Балдәурен» РОСО-да білім беру, сауықтыру және демалыс процестерін ұйымдастыруды қамтамасыз ететін ғимараттар мен құрылыстар кешені бар.

Инфрақұрылым құрамына: балаларды орналастыруға арналған үй-жайлар, оқу процесін ұйымдастыруға арналған оқу кабинеттері; қосымша білім беру студиялары, спорт объектілері (спорттық көше алаңдары, спортзал, тренажер залы, үстел ойындары залы); концерт залы, амфитеатр; асхана және ас әзірлейтін бөлім; медициналық кешен; әкімшілік және шаруашылық үй-жайлар кіреді.

Бұқаралық іс-шараларды өткізу кезінде пайдаланылатын 2 жылжымалы моноблок және 2 кіріктірілген LED-экран бар.

#### **Медициналық кешен**

Медициналық кешенге медициналық бекет, фитобар, галокамера, зертхана, изолятор, сондай-ақ бейінді мамандардың кабинеттері кіреді. Кешеннің құрылымына кіреді: келу және кету кезінде балаларды қабылдау кабинеті, медициналық бекет, екі палатасы және боксы бар изолятор, зертхана, фитобар, галокамера, педиатр кабинеті, стоматолог кабинеті, отоларинголог кабинеті, жалпы практика дәрігері кабинеті, массаж кабинеті, физиотерапия кабинеттері (жарықпен емдеу, төмен жиілікті және жоғары жиілікті токтар), ингаляторий, сумен емдеу кабинеті (ыстық ванналар), сондай-ақ медициналық мақсаттағы бұйымдарды зарарсыздандыру өңдеу орталығы (СҚО).

Сауықтыру мекемесінің медициналық кабинеттерін жарақтандыру ҚР ДСМ 29.10.2020 жылғы № 167/2020 «Денсаулық сақтау ұйымдарын медициналық бұйымдармен жарақтандырудың ең төменгі нормативтерін бекіту туралы» бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады. Медициналық жабдықтармен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз ету білім беру ұйымының ағымдағы қажеттілігін ескере отырып медициналық кешеннің өтінімдері негізінде жүргізіледі.

Кешенді материалдық-техникалық жарақтандыру бастапқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді, сондай-ақ қолданыстағы нормативтік талаптарға сәйкес профилактикалық, сауықтыру және емдеу-диагностикалық іс-шараларды жүргізуді қамтамасыз етеді.

Дәрігерлердің (педиатр, отоларинголог, стоматолог) қабылдау кабинеттерін, емшара, таңу, емдік массаж және физиотерапия кабинеттерін қоса алғанда, барлық медициналық кабинеттер араластырғыштар арқылы суық және ыстық су жеткізетін қол жуатын шұңғылшалармен, сондай-ақ санитариялық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін қолды жууға, сүртуге және (немесе) кептіруге арналған қажетті құралдармен жабдықталған.

### **Білім кешені**

Білім беру кешені бір мұғалімдер бөлмесінен, 17 оқу кабинетінен тұрады, оның 9-ы заманауи сенсорлық панельдермен жабдықталған, 25 орындық информатика кабинеті заманауи моноблоктармен жабдықталған.

Өртүрлі бағыттағы қосымша білім берудің 5 студиясы мен робототехника кабинеті жұмыс істейді.

### **Дене шынықтыру-туристік кешені**

Дене шынықтыру-сауықтыру және спорттық жұмысты ұйымдастыру үшін орталықта: спорт залы, ойын студиясы, тренажер залы, үлкен бассейн және кіші бассейн, волейбол, футбол және баскетбол алаңдары, арқан паркі, көше тренажерлері бар.

Кешен қажетті спорттық құрал-жабдықтармен қамтамасыз етілген: коньки, шаңғы, велосипедтер, скутерлер, роликтер, доптар, секірмектер, теннис ракеткалары, шахмат, тоғызқұмалақ, қарда жүретін көлік, сондай-ақ «банан» аттракционы.

### **Кітапхана**

Орталықта 13191 дана кітап қоры бар кітапхана жұмыс істейді. Кітапхана қоры білім беру бағдарламаларына сәйкес оқу, әдістемелік және көркем әдебиеттермен жасақталған.

Кітапханада өздігінен жұмыс істеу және оқу үшін 40 орындық оқу залы жабдықталған.

### **Асхана**

Асхана 300 орынға арналған. Тамақтануды ұйымдастыру санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес жүзеге асырылады, ауысымға қатысушы балалардың толыққанды және теңгерімді тамақтануы қамтамасыз етіледі.

### **Ғылыми-әдістемелік бөлім**

Орталықта білім беру және тәрбие процестерін әдістемелік сүйемелдеуді қамтамасыз ететін 2 кабинеттен тұратын ғылыми-әдістемелік бөлім жұмыс істейді.

### **Көлікпен қамтамасыз ету**

Орталықтың балансында келесі көлік құралдары бар: сыйымдылығы 28 жолаушыға арналған 2 автобус, сыйымдылығы 43 жолаушыға арналған 1 автобус және сыйымдылығы 13 жолаушыға арналған Hyundai H350 шағын автобусы. Көлік құралдары тәрбиеленушілерді тасымалдауды ұйымдастыру,

экскурсиялар өткізу, сыртқы іс-шараларға шығу және Орталықтың қызметін қамтамасыз ету үшін пайдаланылады.

7.2. Өрт және терроризмге қарсы қауіпсіздікті қоса алғанда, кәмелетке толмағандардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету

Кәмелетке толмағандардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету «Балдәурен» РОСО» РМҚК қызметінің басым бағыты болып табылады және Қазақстан Республикасының заңнамасына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға, өрт және терроризмге қарсы қауіпсіздік нормаларына сәйкес іске асырылады.

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету жүйесі кешенді сипатқа ие және мыналарды қамтиды: ұйымдастырушылық, құқықтық және алдын алу шаралары, кәмелетке толмағандардың болуын тәулік бойы бақылау, лауазымды адамдар арасында жауапкершілікті бөлу, ішкі бақылау және мониторинг жүйесінің жұмыс істеуі, қызметкерлер мен білім алушыларға тұрақты нұсқама беру.

Қауіпсіздік мынадай бағыттар бойынша ұйымдастырылған: өртке қарсы қауіпсіздік, терроризмге қарсы қорғаныс, Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы талаптарын орындау мәселелері.

Төтенше оқиғалардың алдын алу және бөгде адамдардың аумаққа кіруіне жол бермеу мақсатында мектепке дейінгі және орта білім беру ұйымдарын бейнебақылау жүйелерімен жарақтандыруға қойылатын стандарттар мен талаптарға сәйкес орталық өрт дабылы және бейнебақылау жүйелерімен жарақтандырылған. Бейнебақылау камералары ІІМ Жедел басқару орталығына онлайн режимде қосылған.

Қауіпсіздік қызметі бөгде адамдар мен тыйым салынған заттардың бөгде адамдар арқылы кіруіне және шығуына жол бермеу мақсатында автокөліктің түбін және салонын міндетті түрде тексеріп, бекітілген нұсқаулыққа сәйкес орталық аумағына өткізу режимін 1,2 БӨП жүзеге асырады.

Орталық өртке қарсы қауіпсіздік жүйесімен, дабыл түймесімен жабдықталған, ата-ана бақылауы бейнекамералар арқылы жүзеге асырылады. Эвакуациялық шығу есіктерінде кезекші әкімшінің пультінен іске қосылатын электромагниттік құлыптар орнатылған.

«Балдәурен» РОСО» РМҚК-да ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін ортаның қолжетімділігі мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету (бұдан әрі-ЕББ) инклюзивтілік, демалыс, сауықтыру және білім беру қызметтеріне тең қолжетімділік қағидаттары шеңберінде іске асырылады.

Жағдайларды ұйымдастыру балалардың жеке ерекшеліктерін, олардың денсаулық жағдайын, психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардың (ПМПК) ұсынымдарын, сондай-ақ Орталықтың материалдық-техникалық базасының мүмкіндіктерін ескере отырып жүзеге асырылады.

## **VIII. КАДРЛЫҚ ЖӘНЕ ӘДІСТЕМЕЛІК ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ**

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ  
«БАЛДӘУРЕН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОҚУ-САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫ»  
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ**

«Балдәурен» Республикалық оқу-сауықтыру орталығы» РМҚК білім беру, тәрбие және сауықтыру қызметтерін сапалы іске асыруды қамтамасыз ететін тұрақты және кәсіби бағдарланған кадрлық жағдайды сипаттайды. Орталықтың кадрлық әлеуеті жыл бойғы қызмет ерекшеліктеріне және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келетін штат бірліктерінің оңтайлы санымен ұсынылған.

«Балдәурен» РОСО» РМҚК білім беру-сауықтыру бағдарламасын іске асыруды кадрлық және әдістемелік қамтамасыз ету білім беру, тәрбие және сауықтыру процестерін сапалы ұйымдастыру, баланың жеке басының қауіпсіздігін және жан-жақты дамуын қамтамасыз ету үшін жағдайлар жасауға бағытталған.

8.1. Бағдарламаны іске асыруды мыналарды қамтитын мамандар тобы қамтамасыз етеді:

- Педагогикалық персонал: әдіскерлер, пән мұғалімдері, спорт нұсқаушылары, қосымша білім беру педагогтері, ұйымдастырушы ұстаздар, психологтер.
- Медициналық персонал: дәрігерлер (педиатр, диетолог, стоматолог, жалпы практика дәрігері), орта медициналық персонал (медбикелер); санитарлық-профилактикалық жұмыс жөніндегі мамандар.
- Өзге де мамандар: ас әзірлеу блогының қызметкерлері, техникалық және қызмет көрсету персоналы, қауіпсіздік (күзет) жөніндегі мамандар, әкімшілік-басқару персоналы.

8.2. Бағдарламаны іске асыруға қатысушылардың функционалдық міндеттері былайша бөлінеді:

Орталық әкімшілігі	Бағдарламаны іске асыруға жалпы басшылық ету; жұмыс істеу жағдайларын қамтамасыз ету; сапа мен қауіпсіздікті бақылау.
Әдістемелік қызмет	Бағдарламаны әзірлеу және сүйемелдеу; Педагогтердің қызметін үйлестіру; Іске асыру сапасының мониторингі; Персоналды әдістемелік қолдау.
Мұғалімдер	оқу процесін іске асыру (оқу жылы кезеңінде), оқу жетістіктерін бағалау, пәндік үйірмелер, олимпиадалар, зияткерлік конкурстар, әдеби- тарихи кештер өткізу
Қосымша білім беру педагогтері	Үйірмелерді, секцияларды, шеберлік сағаттарын өткізу; Балалардың қабілеттері мен қызығушылықтарын дамыту

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ  
«БАЛДӘУРЕН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОҚУ-САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫ»  
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ**

Спорт бойынша нұсқаушылар	спорт үйірмелерін, спорттық-сауықтыру бағытын, тимбилдингті, экскурсияларды, жорықтарды, эстафеталарды, «Олимпия» спорттық мерекесін өткізу
Педагог-ұйымдастырушылар	отрядтардың тыныс-тіршілігін ұйымдастыру, отрядтық жұмыс түрлерін, команда құру ойындарын өткізу, балаларды сүйемелдеу; жалпы лагерьлік іс-шараларға дайындық, тәртіп пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету.
Психологтер	бейімделуді сүйемелдеу, сауалнама. диагностика және түзету жұмыстары, кеңес беру, Бағдарламаны іске асыру мониторингі
Медициналық персонал	денсаулық жағдайын бақылау, профилактикалық іс-шаралар жүргізу, медициналық көмек көрсету, тамақ, су сапасын бақылау.

8.3. Бағдарламаны іске асыруда балаларды белсенді тартуға бағытталған заманауи педагогикалық және тәрбиелік технологиялар пайдаланылады

Әдістемелер және технологиялар: тұлғаға бағытталған тәсіл, іс-әрекетке негізделген тәсіл, жобалық және зерттеу әдістері, ойын технологиялары, команда құру технологиялары, STEM-тәсіл элементтері (қолда бар МТБ жағдайында), денсаулық сақтау технологиялары, сыни тұрғыдан ойлауды дамыту технологиялары, цифрлық білім беру ресурстары.

Жұмыс нысандары: отрядтық және жалпы лагерьлік іс-шаралар, тренингтер, шеберлік сағаттары, квесттер, ойындар, жарыстар, үйірмелер мен секциялар, жеке және топтық сабақтар, жобалық және шығармашылық қызмет.

8.4. Оқу-әдістемелік және дидактикалық материалдардың тізбесі

Бағдарламаны іске асыру үшін қолданады:

- «Адал азамат» Бірыңғай тәрбие бағдарламасы;
- пәндер бойынша оқу жоспарының типтік оқу бағдарламалары;
- жұмыстық оқу жоспары;
- қосымша білім беру бағдарламалары;
- күнтізбелік жылға арналған ауысымдардың жоспар-кестесі;
- ауысым жоспар-кестесі (ауысым әдіскері-кураторы жасайды) негізгі қызмет түрлерін, өткізу уақытын көрсете отырып;
- сабақтар мен іс-шаралардың әдістемелік әзірлемелері;
- тәрбие іс-шараларының сценарийлері;
- педагог-ұйымдастырушыларға арнаған әдістемелік әзірлемелер: «Ұйымдастырушы-ұстаздың қолдануына арналған, ойындар, тренингтер және

шығармашылық идеялардан құралған әдістемелік жинақ», жоба «Next step» және т.б..

- экскурсиялар, жорықтарды ұйымдастыру және өткізуді ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдар, жаднамалар;
- «Балдәурен олимпі» спорттық мерекелер жинағы: «Балдәурен» РОСО» РМҚК Дене шынықтыру-туристік кешенінің жұмыс тәжірибесінен;
- конкурстарды, ауысым іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу жөніндегі ережелер;
- Әдістемелік құрал «Білім беру жағдайларының Океандық тәжірибесі», ФГБОУ «БРБО «Океан», 2023ж.

## ІХ. МОНИТОРИНГ ЖӘНЕ ІСКЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІНЕ БАҒА

Бағдарламаны іске асыру нәтижелерін мониторингтеу және бағалау «Балдәурен» РОСО» РМҚК білім беру-сауықтыру процесінің сапасын басқару жүйесінің міндетті құрамдас бөлігі болып табылады. Бұл бөлім Бағдарламаны іске асырудың барысы мен нәтижелері, қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу дәрежесі, пайдаланылған жұмыс нысандары мен әдістерінің тиімділігі туралы объективті ақпарат алуға, сондай-ақ мазмұны мен ұйымдастырушылық жағдайларын түзетуді талап ететін факторларды уақтылы анықтауға бағытталған.

Мониторинг жүйелі, кешенді және үздіксіз сипатқа ие және бағдарламаны іске асырудың барлық кезеңдерінде жүзеге асырылады: ауысымды дайындау кезінде, оны өткізу кезеңінде және аяқталғаннан кейін. Нәтижелерді бағалау объективтілік, жүйелілік, гуманистік бағыттылық, кәметке толмағандардың жас және жеке ерекшеліктерін ескеру, баланың құқықтарын сақтау, оның қадір-қасиетін және жеке ақпаратын қорғау қағидаттарына негізделеді.

### 9.1. Бағдарламаны іске асырудың ағымдағы және қорытынды мониторингінің нысандары

Мониторингтің түрі	Ағымдағы мониторинг	Қорытынды мониторинг
Мазмұны	Ағымдағы мониторинг барлық ауысым ішінде жүзеге асырылады және Бағдарлама іс-шараларының іске асырылу динамикасын, қатысушылардың белсенділігін, режимнің, қауіпсіздік шарттарының сақталуын, білім беру, тәрбие және сауықтыру қызметін ұйымдастыру сапасын бақылауға бағытталған.	Қорытынды мониторинг ауысым аяқталғаннан кейін жүргізіледі және қол жеткізілген нәтижелерді бағалауға, жоспарланған және нақты көрсеткіштерді салыстыруға, іске асырылған жұмыс нысандарының тиімділігін анықтауға және бағдарламаны одан әрі жетілдіру бағыттарын айқындауға бағытталған.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ  
«БАЛДӘУРЕН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОҚУ-САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫ»  
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ**

<p><b>Мониторингтің нысандары</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Балалардың іс-шараларға қатысуларын күнделікті педагогикалық бақылау;</li> <li>▪ Балалардың уақытша ұжым өміріне бейімделу деңгейі мен араласуын, эмоционалдық жағдайын талдау;</li> <li>▪ Іс-шараларға, үйірмелерге, секцияларға, сауықтыру процедураларына баруын бақылау;</li> <li>▪ ауысымның жоспар-кестесі және күнтізбелік іс-шаралар жоспарының орындалуын жедел талдау;</li> <li>▪ Күн тәртібінің, санитарлық-гигиеналық талаптардың сақталуын, тамақтануды, демалуды және қозғалыс белсенділігін ұйымдастыруды бақылау;</li> <li>▪ Балалардың денсаулық жағдайының ағымдағы медициналық мониторингі;</li> <li>▪ аралық сауалнамалар, экспресс-сауалнамалар, рефлексивті әңгімелер;</li> <li>▪ Бағдарламаның жекелеген модульдерін іске асыру сапасын ішкі әкімшілік және әдістемелік бақылау.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Балалармен, және қажет болғанда олардың заңды өкілдерімен қорытынды сауалнама жүргізу;</li> <li>▪ Педагогтердің, тәрбиешілердің, әдіскерлердің, психологтер мен медицина қызметкерлерінің бақылауларын жинақтап жалпылау;</li> <li>▪ Балалардың іс-шараларға, жобаларға, шығармашылық, спорттық және танымдық белсенділіктерге қатысу нәтижесін талдау;</li> <li>▪ Бейімделу, әлеуметтену, тәртіп және қатысу деңгейін бағалау;</li> <li>▪ Ауысым кезеңіндегі медициналық көрсеткіштер мен денсаулық сақтау деректерін талдау;</li> <li>▪ Бағдарламаны іске асыру қорытындылары бойынша талдамалық анықтаманы немесе есепті дайындау;</li> <li>▪ Қорытынды әдістемелік кеңесте, педагогикалық немесе әкімшілік кеңесте нәтижелерді талқылау.</li> </ul>
<p><b>Қорытынды</b></p>	<p>Ағымдағы мониторинг ұйымдық қиындықтарды, қатысушылардың қанағаттану деңгейін, тәрбие, білім беру және сауықтыру қызметі саласындағы ықтимал тәуекелдерді уақтылы анықтауға, сондай-ақ басқарушылық шешімдерді жедел қабылдауға мүмкіндік береді.</p>	<p>Қорытынды мониторинг Бағдарламаны іске асыру сапасын тұтас бағалауды қамтамасыз етеді және оны одан әрі түзету үшін негіз болады.</p>

«Балдәурен» РОСО» РМҚК-да Бағдарламаны іске асырудың қорытынды мониторингі әрбір ауысым аяқталғаннан кейін жүргізіледі және қатысушылардың Орталықта көрсетілетін қызметтердің сапасына және тіршілік әрекетін ұйымдастыруға қанағаттануын бағалауға бағытталған.

Қорытынды мониторинг жүргізуде шешуші роль сауалнама және кері байланыстың өзге де нысандары арқылы ауысымға қатысушылардың

қанағаттану деңгейін диагностикалауды жүзеге асыратын психологиялық қызметке беріледі.

Қорытынды сауалнама аясында ауысымға қатысушылар бағалайды:

- Тамақтандыруды ұйымдастыру сапасын;
- Ұсынылатын медициналық қызмет деңгейін;
- Білім беру қызметін ұйымдастыруды және мазмұнын;
- Үйірмелер мен секциялардың жұмысын (қосымша білім беру);
- Жалпы тұру жағдайын, бос уақыт пен қауіпсіздікті.

Балалардың орталықта болуының эмоционалды қабылдауын, олардың іс-шараларға қатысу дәрежесін талдауға, сондай-ақ ауысымға қанағаттанудың жалпы деңгейін қалыптастыруға ерекше назар аударылады.

Қосымша мониторинг шеңберінде балалардың пікірлері мен бағалаулары негізінде қалыптастырылатын іс-шаралар рейтингі жүргізіледі. Бұл рейтинг жұмыстың ең маңызды, қызықты және тиімді түрлерін анықтауға, қатысушылардың қалауын анықтауға, сондай-ақ келесі ауысым бағдарламаларының мазмұнын түзетуге мүмкіндік береді.

Қорытынды мониторингтің маңызды құрамдас бөлігі ауысым қатысушыларынан толық кері байланыс алу болып табылады. Сауалнама аясында балаларға көрсетілетін қызметтердің сапасын бағалап қана қоймай, орталықтың қызметі туралы өз пікірін білдіруге мүмкіндік беріледі.

Атап айтқанда, қатысушыларға «Балдәурен» РОСО жұмысын жетілдіру бойынша олардың ұсыныстарын анықтауға бағытталған ашық сұрақтарға жауап беру ұсынылады, соның ішінде: іс-шараларды ұйымдастырудағы ықтимал өзгерістер, үйірме қызметін кеңейту немесе жаңарту бойынша ұсыныстар, тұру, тамақтану және бос уақыт жағдайларын жақсарту, белсенділік пен өзара іс-қимылдың жаңа нысандарын құру жөніндегі идеялар.

Қорытынды мониторинг нәтижелері жинақталады, талданады және көрсетілетін қызметтердің сапасын арттырудың, Бағдарлама мазмұнын жетілдірудің және «Балдәурен» РОСО-да тәрбие, білім беру және сауықтыру қызметін ұйымдастырудың маңызды құралы ретінде пайдаланылады.

Қорытынды мониторинг нәтижелері ауысым қорытындысы бойынша ұжымның мәжілістерінде қаралады және талқыланады. Мәжілістерде Бағдарламаны іске асыруға тартылған құрылымдық бөлім жетекшілері ауысым бойына өздерінің бөлімдерінің атқарған қызметі туралы есеп береді.

Мәжіліс барысында психолог мониторингтің жалпыланған нәтижелерін ұсынады. Осылайша, ұжымды балалардың пікірімен, олардың жауаптарымен және ұсыныстарымен таныстыру жүзеге асырылады, іс-шаралар рейтингі талданады, Бағдарламаны іске асырудың күшті жақтары мен проблемалық аймақтары анықталады. Орталық қызметін жетілдіруге бағытталған ауысымға қатысушылардың ұсыныстарына ерекше назар аударылады.

Талқылау қорытындысы бойынша: жұмыстың мазмұны мен нысандарын түзетуді, білім беру, тәрбие және сауықтыру қызметін ұйымдастыруды

жетілдіруді, балалардың болу жағдайларын жақсартуды, анықталған кемшіліктерді жоюды көздейтін басқарушылық шешімдер қабылданады.

9.2. Қазақстан Республикасының дербес деректерді және кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау туралы заңнамасының талаптарын сақтау Мониторингті ұйымдастыру кезінде Қазақстан Республикасының дербес деректерді және кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау саласындағы заңнамасының қатаң сақталуы қамтамасыз етіледі.

Кепілдік беріледі:

- Алынған ақпараттың құпиялығы;
- Ақпараттарды тек қана Бағдарламаны талдау және жетілдіру мақсатында пайдалану;
- Дербес деректерге қол жетімділікті шектеу;
- есептілікте жалпыланған және иесіздендірілген нәтижелерді пайдалану;
- еріктілік, әдептілік және психологиялық қысымға жол бермеу қағидаттарын сақтау.

Баланың физикалық немесе психоэмоционалды жағдайына зиян келтіретін, сондай-ақ оның құқықтары мен қадір-қасиетін бұзатын әрекеттерге жол берілмейді.

## **Х. НЕГІЗГІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ**

10.1 Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері

- Қазақстан Республикасының Конституциясы (30 тамыз 1995 ж., өзгертулермен және толықтырулармен).
- Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 7 шілде күнгі № 360-VI «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексі.
- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілде күнгі № 319-III «Білім туралы» Заңы (өзгертулермен және толықтырулармен).
- Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсан күнгі № 293-VI «Педагог мәртебесі туралы» Заңы.
- Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыз күнгі №345 «Қазақстан Республикасындағы бала құқықтары туралы» Заңы.
- Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 21 мамыр күнгі № 94-V «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Заңы.
- Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары (соңғы редакциялар).
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 22 мамыр күнгі №216 «Оқулықтар тізімдемесін бекіту туралы» бұйрығы.
- Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2024 жылғы 30 шілде күнгі №194 бұйрығымен бекітілген «Адал азамат» Бірыңғай тәрбие бағдарламасы

- ҚР ДСМ 2022 жылғы 10 тамыз күнгі № ҚР ДСМ-78 бұйрығымен бекітілген «Балалардың сауықтыру және санаторий объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары
- Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыз күнгі №ҚР ДСМ-76 бұйрығымен бекітілген «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары.
- Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын қоспағанда, тиісті үлгідегі және түрдегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары

#### 10.2 Оқу-әдістемелік материалдар

- Каникул кезеңінде балалардың демалысын, сауығуын және еңбекпен қамтылуын ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар. – Қарағанды, ББД ОӘО, 2015.
- 2024-2026 жылдарға арналған жазғы каникул кезеңінде балалардың сауықтыру демалысын, бос уақытын және еңбепен қамтылуын ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдар, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі
- Ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру – Ы. Алтынсарин ат. ҰБА, 2022.

#### 10.3 Өзекті қазақстандық және шетелдік ақпарат көздері (соңғы 5 жылда)

- «Игі істер фабрикасы» балалар лагерінде қосымша жалпы білім беретін жалпы дамыту бағдарламасын іске асыру жөніндегі әдістемелік құрал. – «Океан» БРБО» ФМББМ РФ -2020.
- Әдістемелік құрал «Білім беру жағдайларының океандық тәжірибесі». – «Океан» БРБО» ФМББМ, 2023ж.
- Тәлімгерлік қызметтің негіздері. Ойын практикумы. – Кулаченко М.П., E-Lanbook.com - 2024